

(א) לעיל כו' ג' סט: ד"ה קמ"ל

הגהות הב"ח

(א) גמ' סיפא לגלוי ארישא כ"ל וכן בסמוך: (ב) שם לא זריכה דאע"ג דלמני קי:

הדר פרק ששי עירובין

ע.

עין משפט
נר מצוה

ליגור. דאי מצטלי אינהו ליחיד אהו למימר נמי יחיד מצטל לשנים: ואין נוטלין רשות נמה לי. הא תנא ליה היו שנים אוסרין זה על זה: לא זריכה. משנה יתירה לאשמועינן דאפי' אמרו ליה קמאי קני על מנת להקנות והדר אהו וצטיל לחצריה לא משמרי האי צתרא דמהו דתימא שליחא שזויהו קא משמע לן כיון דלא קנה איהו לאשמועינן לא מלי לאקנויי: אחד שלא עירב כו'.

כגון ג' דורין צתור השנים עירבו והשלישי לא עירב מצטל לאחד מן המערבין ומותר דהאי צהדי צהדיה עירב אלמא אין צריך לצטל אלמא עירבו נוטלין רשותן לשנים. הדרים עמיהן עירבו או ליחיד שלישי הדר עמיהן ולא עירב לא הוא ולא הן: אבל אין אחד שעירב. עם אחד נותן רשותו ליחיד שלישי שדר עמיהן ולא עירב דכי צטיל ליה איהו רשותיה אכתי איכא צהדיה דאסר עליה: לשנים שלא עירבו. כדלמרינן לעיל [סח:]: שנים אין נוטלין רשות: אהו ומיהו. ועל כרחק דרבה צשיירא שחנתה צצקעה והקיפיה חזר ונטו שם איש אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דלי צתור ממש הא איכא יורשין וכיון דלילו הוה אצוהו קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי: סדע. מרישא דהוה ומיהו עסקינן דאי איתיה צריך להאי לצטוליה ליה: סיפא דרישא. מרישא דמתניתא עד אכל כו' חדא צבה היא הלך סיפא דהיא קרי ליה סיפא דרישא: לאחד לא. דצריך לצטל לכל אחד ואחד: אי הכי יתני לאחד שעירב כדמנא צרישא ואנא דענא דתרי נינהו דאין עירבו צלה שנים: או לאחד שלא עירב. סיפא דהיא היא דהכי תנא לשנים שעירבו או לא' שלא עירב: אחד שלא עירב כו'. השתא מפרש לה לכולה אמאי אלטרין למיתנייהו לכולהו: ולא גרינן כו'. כלומר אי קשיא כיון דמית פשיטא דמצטל ליה להאי דפייש דהא קתני לה סיפא דלפי' שנים מצטלין ליחיד: ושנים שעירבו כו'. פשיטא דהכא ליכא למגור דלמא אחי יחיד לצטולי להו דאי מצטל להו שפיר דמי דהא עירבו וכיון דאורי ציחיד דמלי לצטולי מה לי חד מה לי תרי: כיון דלא עירב ליקנסיה. דמרישא לא נפקא לן דרישא איירי דהאי דלא עירב צטיל להנך דעירבו: סנה דך סיפא לגלוי רישא. דבדהוה ומיהו עסקינן רישא דקתני לאחד שעירב דלילו איתיה לאידך צעו לצטולי ליה כדקתני צהך סיפא: ולאכתי דמתרן דך סיפא מאי לשנים לאחד משנים למה לי דתנייה הא תנא ליה רישא דיחיד מצטל לאחד משנים מה לי חד מצטל מה לי תרין מצטלין:

בעא מיניה אב"י מרבה כו'. לא שמיע ליה צרייתא דלעיל דסוף פ"ב (דף טו): כשהוא מצטל רשותו אין צריך לצטל לכל אחד ומשמע התם דפלוגתא היא דר"א ורבה והוא צרייתא כר"א ואין לומר דלרבנן מיבעיא ליה ופשוט ליה דצריך לצטל דאם כן מאי פריך מצרייתא דבסמוך:

הכא במאי עסקינן דהוה ומיהו. פירש רש"י דעל כרחק דרבה צשיירא שחנתה צצקעה והקיפיה חזר ונטו צה איש אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דלי צתור ממש איכא יורשין וכיון דלילו הוה אצוהו קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי וצחנס דחך דאין היורש אוסר אלמא אי' הולך לדור שם דלעיל צפ' מי שהוליאוהו (דף טז). פסקינן כר"ש דתנן לקמן פרק כ"ד משתמטין (דף טז). ר"ש אומר אפי' הניח את צימו והלך לשנות אלל צמו צאומה העיר אינו אוסר כצכר הסיח מלבו ומיהו אי צעו לאוקומי כר"מ דלמור כשהלך לשנות צעיר אחרת אי' נמי ואלמא ישראל אוסר וקאמרינן נמי לקמן צפירקין (דף עג): צית התנן וצית הצקר וצית העלים וצית האלורות הרי זה אוסר עליו צריך לאוקומי צשיירא שחנתה צצקעה אי' כגון זה עמנו שעירב הוה יורש: ירדש מהו שיבטל. צלה עירב האצ מיירי דכפי' צקונטי' דלא עירב הא תני לקמן (עמוד צ') אי' מנני חזר שמת והניח רשותו לאחד מן השוק משחסיכה אינו אוסר ואיירי כגון צצא היורש לדור שם צצבת דלס לא כן לא צעו ציטול דהוי כמו צית התנן וצית הצקר דלא אסר דלמא רבי יתורה לקמן צפירקין (עג): דלילו אוסר אלמא מקום דירה ור"ש דפסיק פרק מי שהוליאוהו (לעיל טז). כוותיה קאמר דלפילו הלך לשנות אלל צמו צאומה העיר אינו אוסר ומיהו אסר הוה היורש דר צאומה חזר שמת היה אוסר להם צית אצו כשירש צצבת אע"פ שלא צא לדור שם אפילו עירב עם צצווי צצבת שמת אפילו הכי צעו ציטול ולא מהני עירובן לגצי אותה חזר שירש צצבת

לאב"י ב' שלא עירבו איצטריכא ליה סד"א לגור דלמא אתי לבטולי להו קמ"ל או לאחד שלא עירב למה לי מהו דתימא הני מילי היכא דמוקצתן עירבו ומוקצתן לא עירבו אבל היכא דכולן לא עירבו ליקנסניהו כדי שלא תשתכח תורת עירוב קמ"ל אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב לאב"י תנא סיפא לגלוי רישא לרבה איידי דתנא רישא תנא נמי סיפא ואין שנים שעירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו לי' לא צריכא דבטיל ליה חד מינייהו לחבריה מהו דתימא לשתרי ליה קמ"ל כיון דבעידנא דבטיל לא הוו ליה שריותא בהא חצר לא ואין שנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו הא תו למה לי' קני על מנת להקנות בעא מיניה רבא מרב נחמן יורש מהו שיבטל רשות היכא

נח א טושי"ע א"ח ס"י ספ ספקי ד: נח ב מ"י פ"ב מהל' עירובין הלכה צ טושי"ע שם ספקי פ: ג ג מ"י שם הלכה ד טושי"ע שם ספקי ד:

רבינו חננאל

והא מפרשי הכי (א) בחיצונה, דתניא ואין שנים שעירבו נותנין רשות לשנים שלא עירבו, והדר חד מינייהו ובטיל ליה לחבריה, מהו דתימא ינשתרי ליה, קמ"ל. [דאין שנים שלא עירבו נותנין רשותם לשנים שלא עירבו, ואע"ג דאמרי להו קני על מנת להקנות. בעא מיניה אב"י מרבה חמשה שריוין בחצר אחת ושכח אחד מהם ולא עירב כשהוא מבטל צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד אי' לא, א"ל צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד. איתיהביה אחו שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב, היכי דמי, אי ליכא אחורני בהדי מין מערב, דקתני לאחד שעירב, אלא פשיטא דאיכא אחרינא ועירב בהדיה ובתרי הכי מת, ואקשינן אימא סיפא אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב, ואי איהו דעירב בהדיה מתין והשתא ליכא אחרינא בהדי אמאי לא. אלא פשיטא דאיתיה ואסר עליה, ומדסיפא איתיה רישא נמי איתיה. ודחי (רבא) [רבא] מידי איריא סיפא איתיה רישא ליתיה. תרע דבעינן לכל חד וחד, דקתני סיפא דרישא ושנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו [מאי לאו] שנים ממש. ש"מ בעינן ביטול רשות לכל אחד ואחד. ודחי אב"י מאי לשנים דקתני אחד (לשנים) [מסנין]. ואקשינן אי הכי ליחני לאחד שעירב או לאחד שלא עירב דמשמע דאיכא אחריני בהדיה ואפי' הכי בחד סגי ליה, אלא מדלא קתני הכי אלא קתני לשנים שעירבו, לשנים שעירבו ממש הוא שמענין מינה דבעינן ביטול לכל חד וחד. ונדרה אב"י בקושיא. פ"י למה מתניתא פיסקא פיסקא פשוטה היא. בעא מיניה רבא מרב נחמן יורש מהו שיבטל רשות.

פ' (ח) צבייתא לקמן דף ט'.

הני מילי כו'. דכל הני צטולין דלעיל איכא מקמתיהו דעירבו: סודם עירוב. תורת עירוב מן התנוקות הצאים אחרי כן: לאצני סנה דך סיפא. דלא איצטרין דהא פשיטא דליכא חד דלא צטיל ליה רשותיה אלמא להכי תנייה לאשמועינן דכולה מתניתא צרייתא לתריויהו המערבין עסקינן ואפילו הכי קתני רישא דרישא אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב דאין צריך לצטל רשותיה לכל אחד ואיהו לא אסר אצרייה: איידי דתנא רישא. אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב תנא הך סיפא דלפסא לא ולעולם רישא צדהוה ומיהו וסיפא צלאתניהו: הא סו נמה לי. פשיטא דאסרי אהדדי: הכי גרסינן כיון דבעידנא דבטיל להו הך כו'. ולעיל פרישא לה: קני על מנת להקנות. ממשנה יתירה נפקא לן דאי לאו הכי לא איצטרין למיתנייה ולעיל [ד"ה לא זריכה] פרישא לה: יורש. ששכח אצו ולא עירב ומת צצבת ולא ציטל רשותו מהו שיבטל היורש: היכא